

Ønsker og behov for realtidsbaseret beslutningsstøtte på landbrugsbedrifter

Promilleafgiftsfonden 2018

Konklusion på undersøgelsen 'Det skal være ekstremt enkelt at anvende!'

I samarbejde med udvalgte landbrugsvirksomheder er der gennemført kvalitative interviews med driftslederen for at afdække, hvilke digitale managementværktøjer, der allerede anvendes i dag, og hvor der forventes at være mest økonomisk og konkurrencemæssig effekt af datadrevet driftsledelse, herunder hvilken beslutningsstøtte, der vil være behov for.

Undersøgelsen underbyggede, at landmænd med et begrænset jordtilliggende (op til 75 ha) fortsat bruger meget lidt it til den daglige driftledelse. Alle de store bedrifter bruger derimod it-værktøjer til daglig driftledelse. Det er dog bemærkelsesværdigt, at de store bedrifter fortsat også læner sig meget op ad hjemmelavede Excel regneark, da de er enkle at anvende.

Generelt gælder blandt de interviewede landmænd, at de primært benytter de mest enkle digitale værktøjer, eksempelvis FarmTracking, LetFarm og Summax, hvorimod de mere avancerede og dermed mere komplekse tunge værktøjer såsom Mark Online og Ø90 benyttes i væsentligt mindre grad. Det var ofte her, at de hjemmelavede regneark tog over.

Hvornår der eksempelvis skal sprøjtes i marken eller vandes, afgøres meget ud fra erfaring, kontakt til rådgiver, læsning i fagtidsskrifter og enkle DMI opslag. Datadrevne beslutningsværktøjer benyttes ikke i nævneværdig grad af de interviewede landmænd.

Konklusionen på undersøgelsen er, at det er ekstremt vigtigt, at fremtidige digitale værktøjer bliver så enkle og ukomplicerede at anvende, hvis målet er, at de skal få stor udbredelse i praksis. Dertil kommer, at jo mere automatiserede, jo bedre. Beslutningsstøtte til brug i driftledelsen skal i videst muligt omfang 'pushes' ud til landmanden i en meget lettilgængelig form – så han skal gøre mindst muligt for at tilegne sig den!

Desuden gav de interviewede landmænd udtryk for, at der fortsat er behov for generel information om hvilke digitale værktøjer, der findes til planlægning, opfølgning og beslutningsstøtte på landbrugsbedrifter, og hvad de kan.

Spørgeramme

SPØRGSMÅL	SVAR	TILLÆGSSPØRGSMÅL
Navn	Landmand 1	
Bedriftstype (planteavl, svin, kvæg, andet)	Traditionel planteavl (dog med utraditionel international (høst i europa), hvor Landmand 1 levere maskiner og mandskabet	
Størrelse på bedriften (antal ha, antal marker, antal søer, prod. Slagtesvin, antal køer mv)	300 egne hektar fordelt på ca. 25 marker	
Antal ansatte udover ejeren	0-1½ i Danmark på årsbasis	
Hvordan planlægges markarbejdet? Mark- og dyrkningsplan og daglig opgave styring	Ingen programmer anvendes til planlægning (han holder selv styr på det i hovedet og Mark Online anvendes også.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan registreres i dagligdagen (papir, Farmtracking eller andet)?	For de medarbejdere han har til at køre internationalt, sendes KPI tal via sms (og han har så sms-historikken som han med intervaller "skriver ud/rent"	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Landmand 1 kunne godt bruge nogle værktøjer til feks at registrere afvigelser (regnvejr eller andre driftsforstyrrelser)
Hvordan afgør man om der skal sprøjtes f.eks. mod Septoria svampesygdomme? Bruger de digitale varslingsværktøjer?	Ved at holde sig opdateret på vækstsæsonen, det gøres på erfaring. FarmTracking anvendes	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Landmand 1 anerkender at der kan komme mere system i hans fremgangsmetode, og at et it-system som understøtter dette ville være at foretrække.
Hvordan styrer de opgaver i stalden? Bruger de digitale værktøjer?	Har ingen staldarbejde	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan styrer de økonomien? Bruger de Summax til kontering og betaling?	Gik fra Summax og Ø90 for 1 år siden, da han skiftede til privat revisor, som anbefalede andet program som han var kompatibel med (economics på lejebasis)	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Landmand 1 mener ikke at han kommer til at anvende Summax igen, da hans forretningskarakter har ændret sig til at være mere simpel, og at han mener at Summax er for tungt at danse med
Hvordan bevarer de overblikket over økonomien? Kan de følge op på kvartalsbasis, månedsbasis eller oftere?	Overblik lægges i samarbejde med revisor, og der føres budget-opfølgning på kvartalsbasis.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Landmand 1 er tilfreds med ikke at skulle bøvle så meget med

		det, og overlade den primære arbejdsbyrde til revisor.
Hvad er de 3 vigtigste ønsker til hjælp til styring?	1. Registrering af daglig produktion (hvor meget har en mejetærsker produceret?) 2. Let at anvende og så automatiseret som muligt (så landmanden ikke skal input'e så meget data manuelt) 3. Bedre overblik over driftsomkostninger og udgifter i forbindelse med maskiner.	Må vi kontakte dem igen, hvis vi har brug for uddybning? Vi må gerne kontakte Landmand 1 igen. (Vi har allerede aftalt at kommunikere sammen i forbindelse med nogle af de features som skal udvikles til CropManager (Jordprøver mm.) (Landmand 1 anvender Claas telematics; deres skæring for hvornår data indsamles er fra kl. 06-18, men da Landmand 1 mejetærsker kører uden for dette interval ønsker han at han selv kan styre tidspunkt og hvilke tal, der skal gemmes.

SPØRGSMÅL	SVAR	TILLÆGSSPØRGSMÅL
Navn	Landmand 2	
Bedriftstype (planteavl, svin, kvæg, andet)	Plantavl og kvæg (mælkeproduktion).	Står selv for grovfoderhøst + passer 400 ha for anden landmand
Størrelse på bedriften (antal ha, antal marker, antal søer, prod. Slagtesvin, antal køer mv)	700 ha selv + 400 ha ude (1100 ha i alt) 580 køer	
Antal ansatte udover ejeren	Med elever 7 mand på fuldtid + skoledreng på halv tid	
Hvordan planlægges markarbejdet? Mark- og dyrkningsplan og daglig opgave styring	Landmand 2 styrer selv opgaver selv i excelark, men der er ansat en mand som fremover, kommer til at varetage denne opgave (Pt. bruger de meget Mark Online (dyrkningsjournal, på (kvartalsniveau) og Letfarm, men ønsker en nyere og mere effektiv løsning)	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan registreres i dagligdagen (papir, Farmtracking eller andet)?	Letfarm, excel (har farmtracking som han ikke er kommet i gang med at bruge da han føler at han får den bedste dataindsamling når det kommer til brugte timer på maskiner mv.) GPS funktion i Letfarm anvendes og alle omkostninger ryger i Letfarm, vedligehold mv. bliver også konteret ind i Letfarm, for at få samlede omkostninger på maskiner. (Dog anvendes også excelark, hvor alt data fra Letfarm smides i).	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Gødningsplaner udføres i Mark Online, men fordi at det er så "kompliceret" og at hans excel løsning fungerer ok, anvender han denne. Landmand 2 vil rigtig gerne kunne beregne hver enkelt maskine pris på time niveau.
Hvordan afgør man om der skal sprøjtes f.eks. mod Septoria svampesygdomme? Bruger de digitale varslingsværktøjer?	'Opsnusningen' sker på egen hånd og hvad der skal sprøjtes med hjælper planteavlskonsulenten med.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? FarmTracking anvendes endnu ikke af Landmand 2, men det indeholder noget af det, han efterspørger
Hvordan styrer de opgaver i stalden? Bruger de digitale værktøjer?	Tildels i excel men også af driftleder i kostalden som styrer opgaver på daglig basis, på papir niveau. (De anvender 'Smarttid' lige pt.)	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Overvejer at benytte Stempelur og dens funktionalitet, da den er en del af en samlet produktparaply (SEGES), som han gerne vil anvende.

Hvordan styrer de økonomien? Bruger de Summax til kontering og betaling?	Summax som køres over til Ø90 (Ø90 anvendes ikke rigtigt af ham, men af planteavlskon-sulenterne.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Han ønsker ikke at skulle sætte sig ind i Ø90 og ønsker kun at bruge Summax.
Hvordan bevarer de overblikket over økonomien? Kan de følge op på kvartalsbasis, månedsbasis eller oftere?	Kvartalsopfølgninger, men overblik holdes dag for dag og uge for uge, dog uden store pro-grammer.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere? Landmand 2 havde hørt om Dashboard, som måske kunne hjælpe ham med at holde et bedre dag-til-dag overblik.
Hvad er de 3 vigtigste ønsker til hjælp til styring?	1. Effektiv opgavestyring (han søger en løsning) 2. Økonomistyring i mark: At kunne registrere om-kostninger på maskiner At kunne registrere timeforbrug. (disse to tilsammen gi-ver mulighed for at kunne beregne om be-driften er profitabel) 3. Kunne ikke komme på en tredje, men var ge-nerelt meget interesse-ret i en samlet løsning som feks FarmTime og Stempelur kunne give.	Må vi kontakte dem igen, hvis vi har brug for uddybning? Vi må godt tage kontakt til Land-mand 2.

SPØRGSMÅL	SVAR	TILLÆGSSPØRGSMÅL
Navn	Landmand 3	
Bedriftstype (planteavl, svin, kvæg, andet)	Traditionel planteavl	
Størrelse på bedriften (antal ha, antal marker, antal søer, prod. Slagtesvin, antal køer mv)	10-11 marker (73 ha totalt), noget forpagtes til naboen.	
Antal ansatte udover ejeren	0	Forpagtning og driftsfællesskab.
Hvordan planlægges markarbejdet? Mark- og dyrkningsplan og daglig opgave styring	På egen erfaring og i samarbejde med planteavlskonsulenten.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan registreres i dagligdagen (papir, Farmtracking eller andet)?	Papirform (dagbog/traktorbog), også gødskningsplan.	Landmand 3 nævner da hans far og tidligere ejer af jorden døde, mistede de en masse viden. Der er en sårbarhed i IKKE at have ordentlig registrering.
Hvordan afgør man om der skal sprøjtes f.eks. mod Septoria svampesygdomme? Bruger de digitale varslingsværktøjer?	Planteavlskonsulent og agrológisk tidsskrift + erfaring	
Hvordan styrer de opgaver i stalden? Bruger de digitale værktøjer?	Opgaver klares også papir.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan styrer de økonomien? Bruger de Summax til kontering og betaling?	Excel og papir, dog blev 'Næsgaard Mark' tidligere anvendt da der var meget mere jord til bedriften.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan bevarer de overblikket over økonomien? Kan de følge op på kvartalsbasis, månedsbasis eller oftere?	Årsbasis, dog løbende månedsstyring.	Forpagtningsaftale lavet således, at den betales hver ½ år, hvilket også giver anledning til regnskab halvårligt.
Hvad er de 3 vigtigste ønsker til hjælp til styring?	1. Sårbar løsning når det foregår på papir i en bog 2. Registrering af udbytte kan også være kompliceret at holde styr på. 3. (Kunne ikke komme på andre)	Landmand 3 blev introduceret for CropManager, for at se om han kunne finde værdi i at anvende feks 'Markplan' til planlægning, og desuden nævnte han at hotspot ville være rigtigt brugbart for ham da han selv trak dræn.

SPØRGSMÅL	SVAR	TILLÆGSSPØRGSMÅL
Navn	Landmand 4	
Bedriftstype (planteavl, svin, kvæg, andet)	1000 ha planteavl 300 ha kartofler 28 vandingsmaskiner Bytter ikke jord JB fra -1-1. Ret ensartet. Mørk ikke helt så skarp Maltbyg, foderkorn	
Størrelse på bedriften (antal ha, antal marker, antal søer, prod. Slagtesvin, antal køer mv)		
Antal ansatte udover ejeren	5 mand. 4 i marken en i værksted	
Hvilke digitale værktøjer har du og medarbejderne til rådighed?	Farmtracking Mark Online Premium	
Hvordan planlægges markarbejdet? Mark- og dyrkningsplan og daglig opgave styring	Nogenlunde plan i Mark Online og retter til i Farmtracking Bruger SAGRO til lige at gennemgå planer. Morgenmøde hver dag. 'Vi styrer det hele hver dag og laver 50%'	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan registreres i dagligdagen (papir, Farmtracking eller andet)?	Farmtracking Ønsker en total registrering ned til harvning. 'Men det når vi nok ikke.' I dag 90% tidligere kun 30%	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan afgør man om der skal sprøjtes f.eks. mod Septoria svampesygdomme? Bruger de digitale varslingsværktøjer?	Med i 2 erfagrupeer. Den gamle og den nye. Hver anden uge, forskudt. En med større kartoffeldyrkere, der vander en stor del. Fælles indkøb. Den anden erfagruppe er mere bred, men fokus på kartofler. Bruger ikke andet end DMI. Søger på middeldatabasen. Effekttabeller.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?

Hvordan styrer de opgaver i stalden? Bruger de digitale værktøjer?		Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan styrer de økonomien? Bruger de Summax til kontering og betaling?	Kontordame delt med nabo. Kommer på kontoret hos naboen hver tirsdag. 'Så er vi der oppe hver tirsdag.' Bruger Summax Laver budget i et regneark. Også opfølgning på likviditet i hjemmebygget regneark. SAGRO er revisor og laver regnskab.	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvordan bevarer de overblikket over økonomien? Kan de følge op på kvartalsbasis, månedsbasis eller oftere?	Regnearket	Er der ønsker til noget, der kunne gøre det lettere?
Hvad er de 3 vigtigste ønsker til hjælp til styring?		